

Betydelsefull debatt kring bildandet av TCO:s privat tjänste- mannakartell

Största frågan på TCO-kongressen var utan tvivel motionen om bildandet av PTK, TCO:s privat tjänstemannakartell. Kongressen beslöt sista kongressdagen, lördagen den 16 juni, med 182 röster mot 24 att privat tjänstemannakartellen skulle bildas. På eftermiddagen samma dag konstituerades PTK i Arbetsledarnas hus. Ordförande i interimstyrelsen blev SIF:s förhandlingschef Ingvar Seregard. Övriga ledamöter är Arne H Nilstein, SIF, Sune Eriksson, SALF, Harald Lindholm, HTF, och Alfred Nettelbrandt, Civilingenjörförbundet (SACO).

Kongressen beslöt enhälligt i anslutning till ett par motioner att ett samrådsorgan skulle inrättas, i vilket — som ett första steg — TCO:s ordförande och ordförandena i respektive PTK, TCO-S och TCO-K skulle ingå.

PTK är som bekant ett förhandlingsorgan för TCO-förbund på det privata området. Även förbund utanför TCO kan efter särskilt beslut vinna inträde i PTK. Utöver de tre motionerande förbunden SIF, SALF och HTF tillhör det SACO-anslutna Civilingenjörförbundet de förbund som konstituerade PTK.

ÅTTA UTANFÖR

Åtta TCO-förbund på det privata området valde i varje fall vid bildandet att stå utanför PTK. De hade i en motion i stället förordat ett förstärkt samarbete inom TCO-P.

I kongressdebatten presenterade dessutom fem av dessa förbund — med Bankmannaförbundet i spetsen — ett ytterligare förslag, innebärande bildande av ett samarbetsorgan för de privatanställdas organisationer i branscher utanför handel och industri. Samtidigt skulle verksamheten i gamla TCO-P upphöra. Förslaget innebar att det skulle finnas fyra jämställda samverkansorgan inom TCO: TCO-S, TCO-K, PTK och TCO-P.

SAMVERKANSBEHOVET

TCO:s ordförande Lennart Bodström betonade i sin föredragning att styrelsen ansett att man bör tillgodose det mycket starka samverkansbehov i fasta former som industrins och handelns tjänstemän eftersträvar samtidigt som man måste undvika en lösning som skulle tvinga förbund utanför industrin och handeln att medverka i organisatoriska former som de inte finner lämpliga.

TCO-styrelsen hade därför i sitt förslag till kongressen fått motionärerna med på att ta bort den obligatoriska anslutningen. Anslutningen till PTK blir frivillig.

Lennart Bodström nämnde också det strax före kongressen offentliggjorda förslaget att bilda ett samverkansorgan för förbund utanför handel och industri. Han yrkade därför på remiss till beredningsutskottet i händelse av ändringsyrkanden.

DEBATTEN

SIF:s förbundsdirektör Arne H Nilstein betonade i debatten:

— Jag vill klart deklarerat att de mo-

tionerande förbunden slår vakt om TCO och önskar konstruktivt medverka till en enad tjänstemannarörelse.

Han underströk också behovet av att inrätta PTK.

— Den utveckling vi möter kan bli än kärvarare och vi måste rusta oss fackligt för detta. Vi behöver en fast sammanhållning.

INGET NYTT ÄRENDE

Lennart Lundgren, Bankmannaförbundet, tog i sitt första anförande upp det strax före kongressen offentliggjorda förslaget att ombilda TCO-P från ett informations- till ett samarbetsorgan i förhandlingsfrågor. Detta organ skulle ansluta de TCO-förbund som inte vill gå med i PTK. Han ansåg inte att detta förslag var ett nytt ärende.

Lennart Lundgren menade också att PTK kan kritiseras för otillräckligt inflytande för förbunden, speciellt för de mindre och medelstora och oklarheter beträffande de fullmakter förbunden skall lämna PTK samt ofullständiga förpliktelser gentemot TCO.

— Vi begär godkännande av ett eget organ för samarbete i förhandlingsfrågor — TCO-P.

TYCKARNAS MARKNAD

Ingvar Seregard, SIF:

— Någon gång måste vi på den privata sektorn inom TCO sluta att bara tycka att vi skall samarbeta och också skapa ett reellt förhandlingsinstrument som lyfter oss över tyckarnas marknad som hittills rått och som i många avseenden blivit förlamande därigenom att

TCO
KONGRESS

KONGRESSEN I KORTHET

varje tyckande i varje läge kunnat spärta allt handlande.

TCO-S och TCO-K är två hörnstenar och vi behöver en hörnsten för den tredje sektorn inom TCO också, PTK, framhöll han.

Harald Lindholm, HTF, ansåg att förslaget att ombilda gamla TCO-P var en ny fråga. Hur skulle det se ut, frågade han, om alla de förbund som motionerat till kongressen och i kongresshandlingar-

Gerd Zetterström Lagervall lägger sin röstsedel i valurnan medan kontrollanten Björn Bergman, SALF, tittar på. I bakgrunden väntar John Östlund på sin tur.

na finner att TCO-styrelsen inte bifallit deras önskemål, helt plötsligt skulle lägga fram nya förslag till kongressen? Den omtalade demokratin skulle snart vara förstörd.

Harald Lindholm fortsatte:

— Det nya förslaget från de fem förbunden är oantagbart för HTF. Det kommer inte bara att verka splittrande med ett tvåblocksbildande av privat-tjänstemannaförbunden. Det inkräktar också på TCO:s organisationsplan. Vi kan inte acceptera en sådan ändring utan utredning.

Sven Ahlgren, Kommunaltjänstemannaförbundet, ansåg också att förslaget att ombilda TCO-P var att betrakta som en motion som inte överlämnats i föreskriven tid.

Knut Hadrup, Maskinförbundet, gjorde ett kritiskt inlägg mot PTK. Han avslutade inlägget med att begära sluten omröstning om det skulle bli proposition på de lagda förslagen.

REMISS TILL UTSKOTT

Flera talare yrkade på att förslaget att ombilda TCO-P skulle betraktas som ändringsförslag och remitteras till beredningsutskottet.

TCO:s jurist Stig Gustafsson påpekade att enligt hans mening förelåg det inte något formellt hinder att behandla det ändringsyrkande som det var fråga om.

TCO:s ordförande Lennart Bodström anslöt sig till vad Stig Gustafsson sagt. Det måste vara en mycket snävt hållen formell tolkning som inte tillåter att frågan får gå till utskott, framhöll han.

Bodström underströk därutöver Seregards uttalande att PTK var en hörnsten i ett fortsatt organisationsbyggande inom TCO:s ram.

Den slutna omröstningen utföll så att de olika förslagen remitterades till beredningsutskottet med 107 röster mot 100.

SAMRÅDSORGAN

Motionerna om inrättandet av ett samrådsorgan bestående av ordförandena i TCO, PTK, TCO-S och TCO-K remitterades också till utskottet. Dessförinnan hade TCO-ordföranden i sin föredragning bl a framhållit att en eventuell samverkan med LO blir lättare att genomföra om de olika huvudgrupperna inom TCO står i närmare förbindelse med varandra. Lennart Lundgren talade för ett samrådsorgan som omfattar samtliga samrådsorgan inom TCO.

Hela frågekomplexet om samarbete på det privata området inom TCO plus samrådsorganet återkom från beredningsutskottet sista kongressdagen, alltså lördagen. Utskottet föreslog bifall till styrelsens förslag såväl vad gäller PTK som samrådsorganet.

Innan omröstning företogs gjorde TCO:s ordförande Lennart Bodström ett längre inlägg, i vilket han betonade att den

lösning vi nu får är till fördel för alla. Den är naturligtvis till fördel för SIF, SALF och HTF som motionerat om att få bilda ett PTK. Men den är också bra för statstjänstemännen och kommunaltjänstemännen som genom denna helhetslösning får en kontakt till den privata sidan i förhandlingsfrågor inom TCO som saknats förut. Lösningen är till nytta för alla förbund inom TCO, också för dem som inte nu går in i PTK. Vi får nämligen en möjlighet att uppträda samlat och samråda på ett tidigt stadium om olika åtgärder.

— Det måste även för mindre grupper vara till fördel att det finns ett stort förhandlingsblock omfattande kanske mer än 90 procent av TCO:s medlemmar, som anger huvudriktningen för en avtalsrörelsens förlopp enligt tjänstemännens uppfattning.

— Vad vi nu står inför är att antingen ha det gamla systemet kvar utan någon samverkan på den privata sidan och med ringa kontakt mellan de statliga, kommunala och privata sektorerna eller att biträda styrelsens förslag.

KRAV OM UTREDNING

Lennart Lundgren återtog sitt förslag om att ombilda TCO-P till ett samarbetsorgan — för att underlätta den formella behandlingen. Dessutom ville han att styrelsen skulle utreda hela frågan och redovisa resultatet inför en extra kongress före den första juli nästa år.

Sune Tidfelt, SALF:

— Den som nu röstar mot beredningsutskottets förslag och TCO:s yttrande skadar inte bara tjänstemannarörelsen utan försvårar för alla arbetstagare att få framgång i sitt arbete att lösa viktiga fackliga frågor.

Omröstningen utföll som redan nämnts så att av 206 avgivna röster var 182 för utskottets förslag och 24 mot. För erforderliga 2/3 majoritet krävdes 138 röster — marginalen var alltså betryggande.

INFORMATION

De förbund som inte blir representerade i samrådsorganet kommer enligt beslutet att få information bland annat av TCO:s ordförande. Beredningsutskottet framhöll nämligen på denna punkt:

— Det förhållandet att TCO:s ordförande tillhör samrådsorganet bör tillgodose informationsbehovet hos de förbund som under en övergångstid inte ingår i detta organ.

Om detta uttalade Lennart Bodström själv i debatten:

— Det borde framgå av TCO:s stadgar att TCO har en skyldighet att med sina personella krafter, inklusive ordföranden, med sina ekonomiska resurser och med sitt stöd från de andra förbunden genom olika former av fackliga åtgärder lämna stöd till förbund som är invecklade i förhandlingar och eventuellt kommer i svårigheter. ■